

Lovforslag nr. L 232. Fremsat den 27. april 2001 af miljø- og energiministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om naturgasforsyning¹⁾

§ 1

I lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, affattes således:

»Kommuner kan direkte eller indirekte deltage i et eller flere kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, som udelukkende udøver distributionsvirksomhed. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, når virksomheden udøves i et selskab med begrænset ansvar.«

2. § 5, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan tillade, at en kommune selv udøver den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed, eller at en eller flere kommuner direkte eller indirekte deltager i udøvelsen af den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed i en anden organisationsform end i et kommunalt fællesskab. Ministeren kan endvidere tillade, at de i stk. 1, 1. pkt., nævnte fællesskaber direkte eller indirekte udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed.«

3. § 8, stk. 1, affattes således:

»Miljø- og energiministeren fastsætter efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg regler om, hvilke naturgasforbrugere som har ret til valg af leverandør.«

4. § 8, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Selskaber med bevilling til forsyning, jf. § 25, stk. 1, har ikke ret til valg af leverandør, jf. dog stk. 3.«

5. I § 8, stk. 3, udgår: »og stk. 2,«

6. I § 9, stk. 1, nr. 3 udgår: »bestemmelserne i « og », og § 27, stk. 1.«

7. I § 14, stk. 1, nr. 3, udgår: », som ikke har ret til valg af leverandør, jf. kapitel 2,«

8. I § 14, stk. 3, ændres »rådgivning om energibesparelser, jf. stk. 1, nr. 3, og § 27, stk. 1« til: »samarbejde mellem distributionselskaber om rådgivning om energibesparelser, jf. stk. 1, nr. 3.«

9. I § 18, stk. 1, ændres »§§ 19 og 20« til: »§§ 19, 20 og 20 a.«

10. § 19, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Anmodning om benyttelse af transmissionsnet, distributionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18 rettes til det transmissions-, distributions-, lager- eller LNG-selskab, hvis net, lager eller LNG-facilitet ønskes benyttet.«

11. § 19, stk. 3, 4 og 5, ophæves.

12. § 20, stk. 1, 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EF-Tidende 1998, nr. L 204, side 1).

»Priser og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18 fastsættes af transmissions-, distributions- eller LNG-selskabet, jf. kapitel 7. Transmissions-, distributions- og LNG-selskaber skal offentliggøre tariffer og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18.

Stk. 2. Transmissions-, distributions- og LNG-selskaber skal give ansøgere om benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18 adgang til benyttelse af disse hurtigst muligt.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

13. Efter § 20 indsættes:

»§ 20 a. Priser og betingelser for benyttelse af lagre efter § 18 fastsættes ved forhandling mellem lagerselskabet og den, der ansøger om brug af lageret. Lagerselskaber skal offentliggøre de kommercielle hovedvilkår for benyttelse af lagre efter § 18 senest en måned efter lovens ikrafttrædelse og herefter en gang om året.

Stk. 2. Lagerselskaber skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med ansøgere om benyttelse af lagre efter § 18.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om bilæggelse af tvister i forbindelse med forhandlinger om adgang til lagre efter § 18.«

14. I § 24, *stk. 1*, ændres »kunder« til: »forbrugere«.

15. § 24, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Bevilling meddeles af miljø- og energiministeren og kan gives til forsyning af forbrugere i et nærmere afgrænset område og til forsyning af en eller flere nærmere angivne forbrugere. Bevilling gives for en periode på mindst fem år. Dog kan varigheden af bevillinger til forsyning af forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år på individuelle vilkår, jf. § 25, *stk. 1*, nr. 2, begrænses til det tidspunkt, hvor samtlige disse forbrugere har opnået ret til valg af leverandør i medfør af regler udstedt efter § 8.«

16. § 25, *stk. 1*, affattes således:

»Der kan gives bevilling til:

- 1) Forsyning af forbrugere med et aftag på op til 300.000 m³ pr. år på faste vilkår.
- 2) Forsyning af forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år på individuelle vilkår.«

17. § 25, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Bevillingen i *stk. 1*, nr. 1, omfatter tilige forsyning på faste vilkår af forbrugere, der ikke benytter deres ret efter § 8 til valg af leverandør.«

18. § 25, *stk. 3* og 4, ophæves.

19. § 26, *stk. 1*, affattes således:

»Selskaber med bevilling til forsyning, jf. § 25, har forsyningspligt over for forbrugerne i områder udlagt til naturgasforsyning i henhold til lov om varmforsyning og over for andre, som er eller bliver tilsluttet naturgasforsyningsnettet.«

20. § 27 ophæves.

21. Efter § 28 indsættes:

»§ 28 a. Et selskab med bevilling til henholdsvis transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, lagervirksomhed, forsyning på faste vilkår eller forsyning på individuelle vilkår kan alene udøve de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. Andre aktiviteter, som ligger uden for den pågældende bevilling, herunder andre bevillingspligtige aktiviteter, skal med de i *stk. 2* og 3, og de i § 5, *stk. 1* og 2, nævnte undtagelser udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Et selskab med bevilling til forsyning på individuelle vilkår efter § 25, *stk. 1*, nr. 2, kan dog efter miljø- og energiministerens tilladelse tillige udøve forsyning af kunder med ret til valg af leverandør.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan give tilladelse til, at transmissionsvirksomhed, lagervirksomhed og drift af opstrømsrørledningsnet udøves i samme selskab.«

22. § 37 affattes således:

»§ 37. Priser for ydelser fra distributionselskaber og forsyningspligtige selskaber fastsættes under hensyntagen til selskabernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital. Ved fastsættelse af priserne tages desuden hensyn til udgifter, der afholdes som følge af, at selskaberne i kraft af en af denne lov nødvendiggjort selskabsopdeling hæfter for andre naturgasselskabers gældsforpligtelser.

Stk. 2. De i *stk. 1* nævnte priser skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende

kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte brugere af nettet og forbrugere giver anledning til.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om

- 1) beregning af driftsmæssige afskrivninger,
- 2) opgørelsen af selskabernes kapital, herunder eventuel indskudskapital, og
- 3) de satser, der kan anvendes ved indregning af forrentning efter stk. 1.

Stk. 4. Kommunerne må ikke yde tilskud til kommunal distributionsvirksomhed, jf. § 5, stk. 1.«

23. Efter § 37 indsættes:

»§ 37 a. Priser for distributionsselskabernes ydelser skal være i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 37, stk. 1, nævnte omkostninger ved en effektiv drift af selskabet.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om fastsættelse af indtægtsrammer for de i stk. 1 nævnte selskaber. Energitilsynet fastsætter i overensstemmelse med disse regler årlige indtægtsrammer for selskaberne.

Stk. 3. Energitilsynet kan give dispensation fra de af tilsynet fastsatte rammer, såfremt det er nødvendigt for, at selskabet kan gennemføre forpligtelser, som er pålagt i bevillingen, i loven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

Stk. 4. Enhver form for indtægt i selskabet skal medgå til dækning af udgifter ved de bevillingspligtige aktiviteter. Dette gælder dog ikke overskud i form af ekstraordinære effektiviseringsgevinster i forhold til indtægtsrammerne. Sådanne overskud kan anvendes til henlæggelser til fremtidige investeringer, nedsættelse af priser eller ekstraordinær forrentning af indskudskapitalen.

Stk. 5. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for anvendelsen af overskud efter stk. 4.

§ 37 b. Forsyningspligtige selskaber kan i deres priser som nævnt i § 37, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningsens størrelse og effektiviteten ved indkøb af naturgas og andre omkostninger.

Stk. 2. Energitilsynet godkender prisfastsættelsen efter anmeldelse, jf. § 40. Godkendelsen kan ledsages af vilkår. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af vilkårene.«

24. I § 38, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ved prisfastsættelsen tages hensyn til selskabernes omkostninger, herunder omkostninger til en rimelig forrentning af den i selskaberne investerede kapital. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om opgørelsen af den i selskaberne investerede kapital samt om fastlæggelsen af den sats, hvormed denne kapital kan kræves forrentet.«

25. § 39, stk. 1, affattes således:

»Priser og betingelser for naturgasleverancer til forsyningsselskaber samt kunder med ret til valg af leverandør, fastsættes ved forhandling mellem den pågældende leverandør og køberen af ydelsen.«

26. I § 40, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 37« til: »§ 37 a«.

27. I § 45, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder oplysninger til brug for udarbejdelse af national og international energistatistik. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om oplysningspligtens omfang og opfyldelse.«

28. § 47, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Naturgasselskaber skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber for hver af deres bevillingspligtige aktiviteter, og, hvor det er relevant, føre separate konsoliderede regnskaber for ikke-naturgasrelaterede aktiviteter.«

29. Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om udøvelse af tilsyn og kontrol i forbindelse med opkrævning og anvendelse af beløb, der betales af forbrugerne efter § 9, stk. 1.«

30. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Såfremt denne lov indebærer, at en eksisterende virksomhed skal opdeles i flere selvstændige juridiske enheder, skal opdelingen gennemføres således, at der til hver enhed henføres de aktiver og passiver, der naturligt er knyttet til den aktivitet, som den pågældende enhed skal udøve. Fordelingen af virksomhedens passiver har ikke virkning i forhold til virksomhedens kreditorer uden disses samtykke.

Stk. 2. Energitilsynet påser overholdelsen af bestemmelsen i stk. 1 i forbindelse med fastlæggelsen af virksomhedernes åbningsbalancer.«

§ 2

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren. Ministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven.

§ 3

Distributionsselskaber og forsyningsselskaber, som varetager aktiviteter, der efter denne lovs ikrafttræden kræver bevilling efter § 25, skal efter Energitilsynets nærmere bestemmelse udarbejde en opgørelse over kapitalforhold. Selskaberne skal herefter udarbejde en åbningsbalance, der udformes efter retningslinjer fastsat af

Energitilsynet, og som vil skulle danne grundlag for den fremtidige prisfastsættelse efter bestemmelserne i lov om naturgasforsyning. Opgørelsen og åbningsbalancen fremsendes til Energitilsynet inden en af tilsynet fastsat frist.

Stk. 2. Selskaberne nævnt i stk. 1 skal inden en af Energitilsynet fastsat frist fremsende en redegørelse for, hvorledes størrelsen af aktiver og passiver er fastsat.

Stk. 3. Energitilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt de af selskaberne fremsendte opgørelser og åbningsbalancer efter stk. 1 kan godkendes.

Stk. 4. Såfremt et selskab ikke har opfyldt sine forpligtelser efter stk. 1 og 2, inden for den af Energitilsynet fastsatte frist fastsætter tilsynet opgørelsen og åbningsbalancen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning trådte i kraft den 1. juli 2000 (Folketingstidende 2000 Tillæg A 6603 og 6529, FF 6880, Tillæg B 838, FF 8241 og 8763 og Tillæg C 973). Til grund for Folketingets vedtagelse lå, at et flertal af Folketingets partier den 22. marts 2000 indgik en aftale om reformopfølgning på energiområdet. Denne aftale fastlægger blandt andet rammerne og principperne for implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas (gasdirektivet). Regeringen indgik den 23. juni 1999 en aftale med Hovedstadsregionens Naturgas I/S (HNG) og Naturgas Midt-Nord I/S (NGMN) om struktur og støtteforhold i gassektoren, den såkaldte Skt. Hans-aftale. Denne aftale lå ligeledes til grund for Folketingets vedtagelse af loven. Formålet med loven var således at modernisere og tilpasse de lovgivningsmæssige rammer for naturgasforsyning i forbindelse med implementeringen af gasdirektivet samt at udmønte en række bestemmelser i Skt. Hans-aftalen.

I forbindelse med det lovforberedende arbejde har Energistyrelsen haft en løbende dialog med Europa-Kommissionen med henblik på at opnå størst mulig sikkerhed for, at implementeringen af gasdirektivet i dansk lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten. De danske myndigheder notificerede den 10. august 2000 til Europa-Kommissionen gennemførelsen i dansk ret af EU's gasdirektiv. På baggrund af Europa-Kommissionens fornyede gennemgang af den danske lovgivning og en aftale af 22. juni 2000 om levering og transport af naturgas mellem DONG Naturgas A/S og HNG og NGMN er der rejst tvivl om, hvorvidt bestemmelserne i naturgasforsyningsloven om bindende videresalgspriser m.v., der er en videre-

førsel af de tidligere gældende bestemmelser i § 20, stk. 4, i lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, kan anses for at være i overensstemmelse med EU-konkurrenceretten.

Europa-Kommissionen har endvidere fremlagt et forslag til ændring af gasdirektivet (Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet og naturgas). Forslaget indebærer fuld markedsåbning inden for en ganske kort årrække, krav til selskabsmæssig adskillelse af visse naturgasaktiviteter samt reguleret adgang til transmissionsnettet med henblik på at fremskynde liberaliseringen og styrke det indre gasmarked. I lyset af Europa-Kommissionens bestræbelser på at fremme en hurtigere og mere effektiv markedsåbning og dermed et øget konkurrencepres på naturgasselskaberne har regeringen ikke ønsket at afvente en endelig afklaring på den rejste tvivl fra Europa-Kommissionens side, idet en afventning vil kunne vanskeliggøre selskabernes stilling i den mellemliggende periode. Regeringen har i stedet fundet det mere hensigtsmæssigt at ændre det eksisterende lovgrundlag. Samtidig ønsker regeringen med nærværende lovforslag allerede nu at tage højde for de nye EU-krav til reguleringen af naturgassektoren. Lovforslaget skaber tillige mulighed for en hurtigere markedsåbning end angivet i den nuværende naturgasforsyningslov.

Regeringen lægger vægt på, at der samtidig med markedsåbningen etableres et tilfredsstillende grundlag for DONG's²⁾ kommercielle virksomhed.

Regeringen finder det i den forbindelse afgørende for DONG's virksomhed, at eventuelle overskydende take-or-pay mængder, som følger af markedsåbningen, kan afsættes. DONG vurderer, at der i de kommende år ikke vil være mulighed for nævneværdig øget eksport til Sverige og Tyskland. Der er derfor behov for etablering af nye rørforbindelser til udlandet.

²⁾ DONG-koncernen består af det 100% statsejede selskab DONG A/S, der ejer DONG Naturgas A/S og DONG Efterforskning og Produktion A/S, DONG Olierør A/S og DONG Grønland A/S. Hertil kommer en række associerede selskaber.

DONG forventer snarest at kunne træffe beslutning herom på et kommercielt grundlag.

Endvidere lægger regeringen vægt på, at DONG får samme kommercielle og strategiske muligheder som andre energiselskaber. Dette gælder blandt andet udnyttelse af den viden, DONG har opbygget især vedrørende efterforskningsvirksomhed i Nordsøen. Der bør også gives mulighed for samarbejde og alliancer med andre energiselskaber, for eksempel elselskaber og de regionale naturgasselskaber. Endvidere vil DONG få mulighed for at yde et bidrag inden for vedvarende energiområdet. Det gælder blandt andet etablering af havvindmøller og fremme af geotermi. Det kræver imidlertid en ændring af DONG's vedtægtsmæssige formål. Miljø- og energiministeren vil derfor i forlængelse af fremsættelsen af dette lovforslag fremlægge et forslag til ændring af DONG's vedtægter for Folketingets Energpolitiske Udvalg.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Ophævelse af bindende videresalgspriser

Lovforslagets overordnede formål er at sikre, at der ikke kan rejses tvivl om, at naturgasforsyningslovens bestemmelser er i overensstemmelse med de EU-retlige konkurrenceregler. Det foreslås derfor, at lovens eksisterende bestemmelser i § 25, stk. 2, ændres og at stk. 3-4, ophæves. Hovedindholdet i disse bestemmelser omhandler krav om bindende videresalgspriser til forsyning af forbrugere på faste vilkår med et årligt afslag på over 300.000 m³ naturgas efter ensartede landsdækkende retningslinier. De ensartede landsdækkende retningslinier aftales mellem selskaber, som har bevilling efter § 25, stk. 1, nr. 2, til forsyning af kunder på individuelle vilkår, og selskaber, der har bevilling efter § 25, stk. 1, nr. 1, til forsyning på faste vilkår. I praksis indebærer de gældende bestemmelser, at de regionale naturgasselskaber, som køber naturgassen af DONG Naturgas A/S til forsyning af forbrugere uden ret til valg af leverandør, er forpligtet til at videresælge naturgassen til forbrugere med et årligt forbrug over 300.000 m³ til priser og vilkår, som er aftalt med DONG Naturgas A/S. Forbrugsgrænsen på 300.000 m³ naturgas pr. år skyldes, at afsætning af naturgas til dette kundesegment sker i direkte konkurrence med især olie, hvorfor det ofte er nødvendigt at tilbyde individuelle priser og rabatter for at få eller bevare kundeforholdet. Sigtet med bestemmelserne var således primært at sikre en ensartet landsdækkende prissætning over for denne gruppe forbrugere uden markedsadgang, således at markedet ikke kom til at opleve prissætningen i de forskellige regioner som diskriminerende. Med ophævelsen af bestemmelserne om bindende

videresalgspriser og ensartede landsdækkende retningslinier vil forsyningsselskaberne kunne fastsætte priser og vilkår uafhængig af hinanden inden for de rammer, naturgasforsyningsloven i øvrigt udstikker, herunder den foreskrevne prisregulering.

2.2. Ændring af bevillingssystemet

Som en konsekvens af ændringen af bestemmelserne i § 25 foreslås det, at der i bevillingssystemet for forsyningsvirksomhed foretages en mere entydig opdeling af opgavevaretagelsen mellem naturgasselskaberne. Der vil fortsat være behov for udstedelse af to typer bevillinger, dels til forsyning af forbrugere uden markedsadgang på faste vilkår, dels til forsyning af forbrugere på individuelle vilkår. Det foreslås derfor i ændringsforslagets § 25, stk. 1, at afgrænsningen mellem de to bevillingsformer sker ved en forbrugsgrænse på 300.000 m³ naturgas pr. år. Grænsen svarer til den nuværende forbrugsgrænse mellem naturgastariffen, hvorefter salget til de mindre forbrugere, herunder villakunder, finder sted, og storforbrugertarifferne (erhvervs-, fjernvarme- og eltarifferne).

2.3. Selskabsmæssig adskillelse

Udover en mere klar opdeling af opgavevaretagelsen mellem naturgasselskaberne har ændringen til formål at sikre en klar økonomisk adskillelse mellem de forsyningspligtige aktiviteter på faste vilkår og de konkurrenceudsatte forsyningsaktiviteter på individuelle vilkår, som er mere risikobetonede. Derfor lægges der i forslaget til § 28 a op til, at naturgasselskaberne pålægges at foretage en selskabsmæssig adskillelse af de forsyningsmæssige aktiviteter på henholdsvis faste og individuelle vilkår. Som naturlig konsekvens heraf foreslås en ændring af lovens § 5 således, at de regionale selskabers forsyningsvirksomhed skal ske i særlige selskaber med begrænset ansvar. Baggrunden herfor er et ønske om at sikre en effektiv adskillelse af de distributions- og forsyningsmæssige aktiviteter.

Udover en fuldstændig markedsåbning inden for en ganske kort årrække stilles der i Europa-Kommissionens forslag til ændring af gasdirektivet krav om udpegning af en systemoperatør, som skal være ansvarlig for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet og lagerfaciliteterne med henblik på at garantere forsynings sikkerheden. Såfremt systemoperatøren ikke er fuldstændig uafhængig af andre aktiviteter, stilles der krav om, at denne som minimum er juridisk, organisatorisk og ledelsesmæssigt uafhængig heraf. Efter den gældende naturgasforsyningslov er de opgaver, som en systemoperatør skal varetage, pålagt transmissions selskabet, men loven

stiller ikke krav om en selskabsmæssig adskillelse af transmission og oplagring af naturgas fra de øvrige aktiviteter. På denne baggrund foreslås det i forslaget til § 28 a, at bevilling til transmissionsvirksomhed og lagervirksomhed kan udøves i samme selskab, men at selskabet alene kan udøve de aktiviteter, som ligger inden for disse bevillinger.

Lov nr. 345 af 2. juni 1999 om overdragelse af naturgasdistributions- og forsyningsvirksomhed til Dansk Naturgas A/S (nu DONG Naturgas A/S) gør det muligt for staten med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg at indgå aftale med regionale naturgas-selskaber om overdragelse af selskabernes virksomhed til DONG Naturgas A/S. Lov nr. 345 af 2. juni 1999 vil kunne anvendes ved overdragelse af virksomheden i hvert enkelt af de selskaber, der oprettes som følge af den selskabsmæssige adskillelse af de regionale naturgasselskabers nuværende virksomhed. Overdragelsen vil kunne ske til hvert enkelt af de selskaber, der opstår som et resultat af den selskabsmæssige opsplitning af DONG Naturgas A/S.

2.4. Markedsåbning

Efter den gældende lov vil bestemmelserne om markedsadgang føre til en markedsåbning på henholdsvis 30 % fra lovens ikrafttrædelse, 38 % fra den 1. august 2003 og 43 % fra den 1. august 2008 af det samlede årlige gasforbrug i Danmark. For at gøre det muligt at implementere en kommende ændring af gasdirektivet med en hurtigere og større markedsåbning, uden at det kræver en fornyet ændring af naturgasforsyningsloven, foreslås en ændring af lovens § 8 således, at omfanget af markedsåbningen ikke direkte fastlægges i lovteksten, men alene i regler fastsat af miljø- og energiministeren efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg.

2.5. Reguleret adgang til transmissionsnettet

Der lægges endvidere i lovforslaget op til en ændring af lovens §§ 19 og 20, idet der i forslaget til ændring af gasdirektivet stilles krav om, at adgang til transmissionsnettet skal ske ved såkaldt reguleret adgang, hvor der i den gældende lov opereres med forhandlet adgang til transmissionsnet og naturgaslagre. Hermed vil reguleringen af adgangen til distributions- og transmissionsnettet skulle ske efter de samme principper, idet der allerede ved hovedloven er fastsat regler om reguleret adgang til distributionsnettet.

2.6. Ændring af prisbestemmelserne

På baggrund af kravet om en hurtigere og fuldstændig åbning af naturgasmarkedet i Europa-Kommissionens forslag til ændring af gasdirektivet foreslås der

derudover, en ændring af prisbestemmelserne i den gældende lovs § 37. I forbindelse med en hurtigere og større markedsåbning må aktiviteterne i de forsyningspligtige selskaber forventes at blive mere begrænsede i forhold til det aktivitetsniveau, der er forventet i forbindelse med den markedsåbning, som er fastsat i den gældende naturgasforsyningslov. På denne baggrund er det fundet hensigtsmæssigt at foreslå en enklere og mindre administrativ krævende effektivitetsregulering frem for den gældende indtægtsrammeregulering. Ved effektivitetsreguleringen får selskaberne mulighed for at indregne de samme omkostninger som under indtægtsrammereguleringen samt et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningsens størrelse og effektiviteten ved indkøb af naturgas og andre omkostninger. Reguleringsformen indebærer, at gevinsten ved høj effektivitet deles mellem forbrugerne (via lavere priser) og forsynings-selskabet (via større overskud). Det er tanken, at størstedelen af gevinsten skal komme forbrugerne til gode, mens der ikke lægges op til, at der skal kunne genereres betydelige overskud i de forsyningspligtige selskaber. I det omfang selskaberne er bundne til at købe naturgas hos én leverandør, er dette dog ikke relevant, og der vil ikke kunne optjenes overskud med henvisning til effektivt indkøb af naturgas, jf. i øvrigt nedenfor.

Med henblik på at skabe en større klarhed over, hvilke omkostningselementer DONG Naturgas A/S kan indregne i sine transmissions- og lagertariffer, foreslås endelig en ændring af § 38, stk. 1. Ved ændringen præciseres det, at transmissions-, lager- og LNG-selskabers priser skal fastsættes under hensyn til selskabernes omkostninger, herunder omkostninger til forrentning af den i selskaberne investerede kapital. Med henblik på at sikre, at prisfastsættelsen i mindre omfang end hidtil vil bero på en rent skønmæssig vurdering, foreslås det endvidere, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte regler, der giver mulighed for at fastlægge den forrentning af den investerede kapital, som der kan tages hensyn til ved prisfastsættelsen.

Med hensyn til priserne skal det i øvrigt bemærkes, at priserne for naturgas til forbrugere uden ret til valg af leverandør forventes at blive fastsat i forhold til oliepriserne som hidtil, mens priserne for DONG's leverancer til forsynings-selskaberne forventes at tage udgangspunkt i disse oliesubstitutionspriser til slutforbrugerne, idet forsynings-selskaberne sikres en rimelig margin til dækning af distributionsomkostninger og forsynings-selskabernes omkostninger til kundeforholdet. Det kan dog ikke udelukkes, at det kan være nødvendigt at afvige fra oliesubstitutions-

prisprincippet af kommercielle årsager. Der kan således ud fra kommercielle hensyn i særlige tilfælde tilbydes en præferencetarif, såfremt sådanne vilkår tilbydes i andre EU-lande, og hvis det kan sikres, at det ikke har afsmittende effekt på resten af markedet.

3. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

3.1. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget sigter mod at skabe større klarhed om konkurrenceforholdene på naturgasområdet og åbner mulighed for en større og hurtigere markedsåbning. Et øget konkurrencepres på naturgasmarkedet kan reducere selskabernes indtægtsmuligheder og dermed også statens muligheder for at opnå aktieudbytte fra DONG-koncernen. Det er ikke muligt at kvantificere et eventuelt indtægtstab for DONG Naturgas A/S og et deraf følgende fald i statens udbytte. I det omfang de regionale selskaber engagerer sig i forsyningsvirksomhed på det konkurrenceudsatte marked og i egentlig kommerciel gashandelsvirksomhed, vil der være mulighed for både tab og gevinst. Lovforslagets ændring af prisbestemmelserne vil føre til en forenkling og derfor en mindre administrativt krævende effektiviseringsregulering i Energitilsynet.

Lovforslaget skønnes ikke ud over eventuelt lavere gaspriser, jf. nedenfor, at have hverken økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner eller amtskommuner.

3.2. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget forventes via øget konkurrence på sigt at kunne føre til lavere gaspriser for erhvervsvirksomheder. Det vurderes ikke muligt at kvantificere betydningen for gaspriserne. Erhvervsvirksomheder, som har ret til valg af leverandør, og som selv søger om adgang til systemet, vil med forslaget om reguleret adgang til transmissionsnettet få en lettelse, idet selskaberne ikke skal anvende ressourcer på forhandling om adgang til systemet. For naturgasselskaberne vil der være engangsudgifter forbundet med kravet om etablering af særskilte selskaber for henholdsvis transmissions- og lagervirksomhed, distributionsvirksomhed, forsyning på faste vilkår og forsyning på individuelle vilkår. Herefter vil der være mindre merudgifter til drift af de særskilte selskaber i forhold til en situation uden en selskabsmæssig adskillelse af aktiviteterne. Disse udgifter kan der dog tages hensyn til ved fastsættelsen af naturgasselskabernes priser. Herudover vurderes lovforslaget ikke at have økonomiske eller

administrative konsekvenser for erhvervsvirksomheder.

3.3. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vil gennem faldende naturgaspriser kunne bidrage til en større udbredelse af naturgas på bekostning af mindre miljøvenlige brændsler.

3.4. Forholdet til EU-retten

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas gennemførtes i dansk ret ved lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning. Der har efterfølgende været rejst tvivl om, hvorvidt visse bestemmelser i denne lov var i overensstemmelse med de EU-retlige konkurrenceregler. Nærværende lovforslag har til formål at sikre, at der ikke kan rejses tvivl om, at lov om naturgasforsyning er i overensstemmelse med EU-retten.

4. Høring

Lovforslaget sendes i høring sideløbende med dets fremsættelse for Folketinget. Resultatet af høringen forventes at foreligge inden Folketingets 2. behandling af forslaget. Følgende parter høres:

Affaldsteknisk Samarbejde, Amerada Hess, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheforeningen for Biogas, CO Industri, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Gasteknik Center, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Metal, Danske Energiselskabers Forening, Danske Fjernvarmeværkers Forening, De Danske Landboforeninger, Det Danske Handelskammer, DONG Naturgas A/S, Elfor, Elsam, EnergiE2, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Frederiksberg Kommune, Fællessekretariatet for Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S, Greenpeace Danmark, Håndværksrådet, Indukt-Sekretariatet, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Københavns Energi, Landbrugsrådet, LO, Mærsk Olie og Gas A/S, Naturgas Fyn I/S, NESA A/S, NSOC-D, Oliebranchens Fællesrepræsentation, OOA, Organisationen for Vedvarende Energi, Renosam, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, SID, Udvalget for miljøvenlig el og varme, Vattenfall Naturgas AB, WWF Verdensnaturfonden, Arbejdsministeriet, Arbejdstilsynet, By- og Boligministeriet, Danmarks Gasmateriel Prøvning, Erhvervsministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrel-

sen, Konkurrencestyrelsen, Energitilsynet, Konkurrencerådet, Konkurrenceankenævnet, Forbrugerstyrelsen, Finansministeriet, Forskningsministeriet, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Skattemini-

steriet, Statsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet og Økonomiministeriet.

Vurderinger af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej.	Lovforslaget vil føre til en øget konkurrence på naturgasmarkedet, som kan indebære faldende indtjening i DONG Naturgas A/S, hvorved statens aktieudbytte reduceres. Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommuner og amtskommuner.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslagets effektivitetsregulering af forsyningspligtige selskaber vil medføre en administrativ forenkling for Energitilsynet.	Nej.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget forventes i takt med en øget konkurrence på naturgasmarkedet at kunne føre til faldende naturgaspriser for erhvervslivet.	Lovforslaget vil føre til en øget konkurrence på naturgasmarkedet, som kan indebære faldende indtjening hos DONG Naturgas A/S.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej.	For gasselskaberne vil der være udgifter forbundet med kravet om selskabsmæssig adskillelse af aktiviteterne.
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vil kunne bidrage til en større udbredelse af naturgas på bekostning af mindre miljøvenlige brændsler.	Nej.
Administrative konsekvenser for borgere	Nej.	Nej.
Forholdet til EU-retten	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas gennemførtes i dansk ret ved lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning. Der har efterfølgende været rejst tvivl om, hvorvidt visse bestemmelser i denne lov var i overensstemmelse med de EU-retlige konkurrenceregler. Nærværende lovforslag har til formål at sikre, at der ikke kan rejses tvivl om, at lov om naturgasforsyning er i overensstemmelse med EU-retten.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1 og 2 (§ 5)

Efter den eksisterende affattelse af § 5, stk. 1, kan kommuner direkte eller indirekte deltage i kommunale fællesskaber, som udelukkende driver distributionsvirksomhed eller forsyningsvirksomhed.

Den foreslåede affattelse indebærer, at kommuner alene vil kunne deltage i kommunale fællesskaber, som udelukkende udøver distributionsvirksomhed, men at kommunerne herudover kan deltage i øvrig virksomhed, som er omfattet af loven, jf. § 2, stk. 1, når dette sker i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen tilsigter ikke at udvide det område vedrørende gasforsyningsaktiviteter, som kommunerne efter de kommunalretlige regler kan deltage i.

Bestemmelsen skal sikre, at der sker en klar økonomisk adskillelse mellem driften af distributionsnettet og anden virksomhed omfattet af loven.

De eksisterende kommunale fællesskaber i HNG, NGMN og Naturgas Fyn vil som følge af den foreslåede affattelse ikke kunne fortsætte deres forsyningsvirksomhed som en del af de kommunale fællesskaber, men må udskille denne i særskilte selskaber med begrænset ansvar.

Til nr. 3-5 (§ 8)

Ændringen i § 8, stk. 1, skal ses på baggrund af Europa-Kommissionens forslag til ændring af gasdirektivet, hvor der lægges op til en hurtigere og større markedsåbning end den, der er fastlagt i § 8 i den gældende naturgasforsyningslov, som svarer til kravene i det eksisterende gasdirektiv. Med ændringen bliver det muligt at implementere en kommende ændring af gasdirektivet, for så vidt angår markedsåbningen, uden at det kræver en ændring af naturgasforsyningsloven.

Den oprindelig fastlagte markedsåbningstakt i § 8, stk. 1, i den gældende naturgasforsyningslov fremgår tillige af bekendtgørelse nr. 578 af 22. juni 2000 om naturgasforbrugeres ret til valg af leverandør. Bekendtgørelsen opretholdes, indtil den afløses af en ny bekendtgørelse.

Ændringerne i § 8, stk. 2 og 3, er konsekvensændringer, der følger af ændringerne i forsyningsbevillingerne, jf. forslaget til ændring af § 25. Forsynings-selskaberne vil således fortsat have ret til valg af leverandør i forbindelse med indkøb af naturgas, der videresælges til forbrugere med ret til valg af leverandør, mens de fortsat vil skulle købe den naturgas, der vider-

resælges til forbrugere uden ret til valg af leverandør, af DONG Naturgas A/S.

Til nr. 6 (§ 9, stk. 1, nr. 3)

Ændringen er en konsekvens af, at § 27 ophæves, jf. nr. 20.

Til nr. 7 (§ 14, stk. 1)

Med forslaget til ændring af § 8 bliver det muligt at foretage en fuld markedsåbning, uden at det kræver en ændring af naturgasforsyningsloven. Med den gældende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 3, vil en fuld markedsåbning imidlertid indebære, at rådgivningsforpligtelsen bortfalder over for samtlige naturgasforbrugere. Det er derfor fundet nødvendigt med den foreslåede ændring, hvorefter rådgivningsforpligtelsen også kan omfatte kunder med markedsadgang. Det er ikke tanken, at de største forbrugere samt fjernvarme- og kraftvarmevirksomheder, der ikke i dag er omfattet af forpligtelsen, skal omfattes fremover.

Til nr. 8 (§ 14, stk. 3)

Ændringen er en konsekvens af, at § 27 ophæves, jf. nr. 20, og at rådgivningsforpligtelsen overgår til distributions-selskaberne, jf. nr. 7.

Til nr. 9 (§ 18, stk. 1)

Den foreslåede ændring af § 18, stk. 1, er en konsekvens af, at bestemmelserne om adgang til lager er flyttet fra § 19 til § 20 a.

Til nr. 10-13 (§§ 19, 20 og 20 a)

I den nugældende naturgasforsyningslovs §§ 18-22 er der fastsat regler om tredjepartsadgang til transmissions- og distributionsnet, lagre og LNG-faciliteter. Loven er opbygget således, at §§ 19-20 indeholder særlige bestemmelser om adgangen til henholdsvis transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter (§ 19) og distributionsnet (§ 20).

I henhold til den nugældende naturgasforsyningslovs § 19 skal priser og vilkår for tredjepartsadgang til transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter fastsættes efter forhandling, idet de pågældende selskaber dog på forhånd skal offentliggøre de kommercielle hovedvilkår. Priserne er i princippet markedsbestemt, men Energitilsynet fører tilsyn med, at der ikke diskrimineres mellem brugere af transmissionsnettet, lageret eller LNG-faciliteten.

Derimod er adgangen til distributionsnettet efter den nugældende naturgasforsyningslovs § 20, stk. 2-3, reguleret. Det vil sige, at transporten skal foregå efter faste priser og betingelser, som distributions-selskabet offentliggør. Distributionstarifferne skal fastsættes i

F. t. l. vedr. naturgasforsyning

overensstemmelse med lovens prisbestemmelser, jf. den nugældende naturgasforsyningslovs § 37.

Europa-Kommissionen lægger i sit forslag til ændring af gasdirektivet op til, at tredjepartsadgang til både transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter skal ske på regulerede vilkår. Dette sker for at sikre en mere effektiv konkurrence.

På baggrund heraf samt af, at der har været rejst kritik af, at den forhandlede adgang til transmissionsnettet ikke giver en tilstrækkelig gennemsigtighed og åbenhed i prisfastsættelsen for transportydelser, foreslås det, at der indføres reguleret adgang til transmissionsnettet og LNG-faciliteter ligesom for distributionsnettet. Med den regulerede adgang bliver gennemsigtigheden vedrørende vilkårene for adgang til transmissionsnettet større, og adgangen lettes ved, at der ikke kræves en forudgående forhandling. Herved understøttes udviklingen af konkurrencemarkedet.

Derimod foreslås den forhandlede adgang til lagre opretholdt.

De foreslåede ændringer indebærer samtidig en ændret struktur af bestemmelserne i §§ 19 og 20 samt en ny § 20 a.

§ 19 indeholder de bestemmelser om adgang til systemet, der er fælles for adgangen til transmissions- og distributionsnet, lagre og LNG-faciliteter. Bortset fra, at der er tale om en sammenskrivning, svarer bestemmelsen til § 19, stk. 1-2, og § 20, stk. 1, i den nugældende naturgasforsyningslov.

De regler om den regulerede adgang til distributionsnettet, der fremgår af den nugældende naturgasforsyningslovs § 20, stk. 2-3, opretholdes som § 20, stk. 1-2, men vil fremover også skulle finde anvendelse i relation til adgangen til transmissionsnet og LNG-faciliteter.

Endelig indeholder § 20 a bestemmelserne om den forhandlede adgang. Disse bestemmelser er indholdsmæssigt identiske med den gældende lovs § 19, stk. 3-5, bortset fra at bestemmelsernes anvendelsesområde er indskrænket til alene at vedrøre adgangen til benyttelse af lagre.

Til nr. 14 (§ 24, stk. 1)

Ændringen er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 25, jf. bemærkningerne til nr. 16-18.

Til nr. 15 (§ 24, stk. 2)

Det følger af den gældende § 24, stk. 2, 1. pkt., at bevilling kan gives til forsyning af et nærmere afgrænset område. Den foreslåede ændring af § 24, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at bevilling både vil kunne gives til forsyning af et nærmere afgrænset område og til forsyning af en eller flere nærmere angivne forbrugere.

Formålet med denne ændring er først og fremmest at sikre, at de regionale selskaber kan søge om bevilling til at forsyne udvalgte forbrugere med et aftag på over 300.000 m³.

Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 16-18, omfatter bevillingen til forsyning på individuelle vilkår alene forsyning af bundne kunder, mens forsyning af frie kunder ligger uden for bevillingen, selv om denne forsyning kan udøves af samme selskab. Det medfører, at bevillingen til forsyning på individuelle vilkår bliver indholdsløs på det tidspunkt, hvor alle forbrugere med et årligt aftag over 300.000 m³ opnår ret til valg af leverandør.

Med den foreslåede ændring af § 24, stk. 2, 3. pkt., åbnes der derfor mulighed for, at varigheden af en bevilling til forsyning på individuelle vilkår kan knyttes til det tidspunkt, hvor alle forbrugere med et årligt aftag på mere end 300.000 m³ opnår ret til valg af leverandør, uanset at det sker inden for den periode på minimum fem år, som bevillingen tildeles for.

Til nr. 16-18 (§ 25)

I forslaget opereres der som i den gældende lov om naturgasforsyning med to typer af bevillinger til forsyning af forbrugere, som ikke har ret til valg af leverandør: Bevilling til forsyning på faste vilkår og bevilling til forsyning på individuelle vilkår. Ved forsyning på faste vilkår forstås faste priser og vilkår, herunder standardrabatter (mængderabatter, introduktionsrabatter m.v.), mens forsyning på individuelle vilkår sker i direkte konkurrence med olie og andre brændsler, hvor det oftest er nødvendigt at tilbyde individuelle priser og rabatter for at få eller bevare et kundeforhold. Den foreslåede ændring indebærer, at der via bevillingssystemet foretages en mere entydig opdeling i opgavevaretagelsen mellem naturgasselskaberne. Afgrænsningen mellem de to bevillingstyper foreslås at ske ved en forbrugsgrænse på 300.000 m³ pr. år svarende til grænsen mellem den nuværende naturgastarif, efter hvilken der sælges til de mindre forbrugere, herunder villakunder, og storforbrugertarifferne (erhvervs-, fjernvarme- og eltarifferne).

Bestemmelsen skal bl.a. ses i sammenhæng med ændringsforslagets § 28 a, som pålægger naturgasselskaberne at foretage en selskabsmæssig adskillelse af de distributionsmæssige- og forsyningsmæssige aktiviteter. Da Europa-Kommissionens forslag til ændring af gasdirektivet inden for en ganske kort årrække må forventes at ville føre til en fuldstændig åbning af det danske naturgasmarked, er det fundet nødvendigt, at der allerede nu i bevillingssystemet sikres en klar adskillelse mellem de forsyningspligtige aktiviteter.

ter på faste vilkår og de konkurrenceudsatte forsyningsaktiviteter på individuelle vilkår.

Bevillingen til forsyning på individuelle vilkår vil miste sin praktiske betydning i takt med åbningen af naturgasmarkedet, idet forsyning af forbrugere med markedsadgang ikke kræver bevilling, og idet forsyningspligten over for forbrugere med markedsadgang, der ikke ønsker at benytte sig af denne, er omfattet af bevillingen efter § 25, stk. 1, nr. 1 (faste vilkår).

Bevillingerne kommer fremover alene til at omfatte forsyning af forbrugere og ikke som hidtil kunder generelt, jf. definitionerne i naturgasforsyningslovens § 6. Baggrunden herfor er, at det er hensigten, at prisreguleringen af de enkelte forsyningsaktiviteter ikke skal ændres, bortset fra en administrativ forenkling ved at anvende effektivitetsregulering i stedet for indtægtsrammeregulering af forsyningspligtige aktiviteter, jf. nr. 22 og 23. Da forsyningen af forbrugere med et årligt aftag over 300.000 m³ flyttes fra bevillingen på faste vilkår, jf. den gældende § 25, stk. 2, til bevillingen på individuelle vilkår, er det naturligt, at denne bevilling omfattes af samme prisregulering som bevillingen til forsyning på faste vilkår. Da det heller ikke er hensigten at ændre på reguleringen af DONG's leverancer til forsyningselskaberne med henblik på videresalg til bundne kunder, vil denne aktivitet ikke blive omfattet af bevillingen til forsyning på individuelle vilkår, som der hidtil har været lagt op til.

I henhold til naturgasforsyningslovens § 59 har et selskab, som ved lovens ikrafttræden lovligt udøvede virksomhed, og som efter loven er bevillingspligtigt, som udgangspunkt ret til at få bevilling til denne virksomhed. Bevillinger efter § 25, stk. 1, nr. 1 og 2, kan på den baggrund som udgangspunkt tildeles DONG Naturgas, HNG, Naturgas Fyn, NGMN og Københavns Energi.

Til nr. 19 (§ 26)

Forsyningsaktiviteterne i medfør af den gældende lovs § 25, stk. 2, overføres til forsyningsbevilling på individuelle vilkår, jf. nr. 16. Hermed er der behov for at ændre bestemmelserne i § 26, stk. 1, således, at disse aktiviteter fortsat vil være pålagt forsyningspligt.

Til nr. 20 (§ 27)

Efter lovens hidtidige bestemmelser i § 14 og § 27 er energirådgivningsforpligtelsen delt mellem distributions- og forsyningselskaberne og omfatter alene rådgivning overfor forbrugere uden ret til valg af leverandør. Med henblik på at en større markedsåbning ikke skal reducere omfanget af energirådgivningen, er det, jf. bemærkningerne til nr. 7, fundet hensigtsmæssigt, at rådgivningen også kan omfatte forbrugere med

ret til valg af leverandør. I det omfang forbrugere med ret til valg af leverandør vælger andre leverandører end forsyningsbevillingshaverne, vil forsyningsbevillingshaverne, i modsætning til distributionselskaberne, ikke have relationer til disse kunder. Derfor er det fundet hensigtsmæssigt at lægge rådgivningsforpligtelsen over for alle forbrugere i distributionselskaberne.

Til nr. 21 (§ 28 a)

Det foreslås i § 28 a, stk. 1, at der indføres en hovedregel, hvorefter et selskab med bevilling til henholdsvis transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, lagervirksomhed, forsyning på faste vilkår eller forsyning på individuelle vilkår alene kan udøve de aktiviteter, der ligger inden for den pågældende bevilling. Andre aktiviteter som ligger uden for den pågældende bevilling, herunder andre bevillingspligtige aktiviteter, skal ifølge bestemmelsen udskilles i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen medfører således med de undtagelser, som følger af § 28 a, stk. 2 og 3, og § 5, stk. 1 og 2, en selskabsmæssig adskillelse af såvel de forskellige typer bevillingspligtige aktiviteter indbyrdes som de bevillingspligtige aktiviteter og andre aktiviteter.

Bestemmelsen sikrer en klar adskillelse af økonomien i de forskellige led af naturgasforsyningen. På den måde opnås en større gennemsigtighed i prisfastsættelsen af virksomhedernes ydelser. Samtidig forhindres det, at tab på en bevillingspligtig aktivitet eller en anden aktivitet får økonomiske konsekvenser for andre bevillingspligtige aktiviteter.

§ 28 a, stk. 2, indebærer, at selskaber med bevilling til forsyning på individuelle vilkår også vil kunne udøve forsyning af forbrugere med adgang til at vælge leverandør. Der er visse lighedspunkter mellem de to typer virksomhed. Det er derfor hensigtsmæssigt, at der er mulighed for at drive disse inden for samme selskab. Dette skal endvidere ses i lyset af, at forsyning af forbrugere på individuelle vilkår i takt med den stigende markedsåbning bliver overflødiggjort. Med bestemmelsen i stk. 2 sikres det, at selskaber med bevilling til forsyning på individuelle vilkår i takt med markedsåbningen løbende kan overgå til forsyning af forbrugere med ret til frit valg af leverandør.

I Europa-Kommissionens forslag til ændring af gasdirektivet stilles der bl.a. krav om udpegning af en systemoperatør, som skal være ansvarlig for drift, vedligeholdelse, udbygning af transmissionssystemet samt oplagring af naturgas med henblik på at garantere forsyningsikkerheden. Såfremt systemoperatøren ikke er fuldstændig uafhængig af andre aktiviteter, stilles der krav om, at systemoperatøren som mini-

mum er juridisk, organisatorisk og ledelsesmæssig uafhængig heraf. Transmissions- og lageraktiviteterne kan dog fortsat ske i samme selvstændige selskab. Ansvar for varetagelsen af forsynings sikkerheden påhviler systemoperatøren. Det er derfor vigtigt, at systemoperatøren har kontrol over de ledningsanlæg, lagre m.v. som er nødvendige for driften af transmissions systemet. De oplagrede gas mængder anvendes i forbindelse med opretholdelsen af såvel den kort- som langsigtede forsynings sikkerhed, til belastningsudjævning, balancelager og nødforsyning og må derfor i forsyningsøjemed opfattes som en integreret del af det samlede system. Ligeledes må de opstrømsrørledninger, der anvendes ved ilandføringen af naturgas fra felterne i Nordsøen, anses for at være essentielle for forsynings sikkerheden, da de alternative muligheder for tilførsel af gas til det danske marked er begrænsede. Det foreslås derfor i stk. 3, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at tillade, at transmissionsvirksomhed, lagervirksomhed og drift af opstrømsrørledningsnet kan udøves i samme selskab.

DONG Naturgas A/S udøver i dag både transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, lagervirksomhed, forsyning på faste vilkår, forsyning på individuelle vilkår og forsyning af kunder med ret til frit valg af leverandør. DONGs nuværende aktiviteter vil i medfør af den foreslåede § 28 a skulle opdeles i mindst 4 selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Til nr. 22 og 23 (§§ 37, 37 a og 37 b)

Ændringen af § 37, stk. 1, indebærer, at der ved distributions- og forsynings selskabernes prisfastsættelse ud over de i den gældende lov opregnede omkostninger endvidere kan tages hensyn til udgifter, der afholdes fordi selskaberne som følge af en selskabsmæssig opdeling, der er nødvendiggjort af dette lovforslag, hæfter for andre naturgasselskaber. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget til § 28 a og § 60 a. § 28 a indebærer, at en række eksisterende virksomheder vil skulle opdeles i flere forskellige juridiske enheder. Det følger af § 60 a, at en sådan opdeling i relation til virksomhedens passiver ikke har virkning for kreditorerne. Som en konsekvens heraf vil en virksomhed således kunne komme til at hæfte for en gældsforpligtelse, som ved opdelingen er henført til en anden virksomhed. Der bør derfor ved virksomhedens prisfastsættelse kunne tages hensyn til udgifter, som følger af en sådan hæftelse.

Det foreslås endvidere, at prisbestemmelserne i den nuværende naturgasforsyningslovs § 37 ændres således, at de forsyningsaktiviteter, der efter de nuværende regler er underlagt indtægtsrammeregulering i ste-

det underlægges effektivitetsregulering, ligesom det er tilfældet for de forsyningspligtige elforsyningsvirksomheder efter elforsyningsloven. Da forsyning af forbrugere med et aftag over 300.000 m³ uden ret til valg af leverandør i henhold til § 25, stk. 2, i den nuværende naturgasforsyningslov med den foreslåede ændring af § 25 overføres fra bevillingen til forsyning på faste vilkår til bevillingen til forsyning på individuelle vilkår, bliver denne bevilling omfattet af samme regulering. DONG Naturgas A/S' leverancer til de regionale selskaber vil fortsat være reguleret, jf. § 39, da de ikke omfattes af bevillingen til forsyning på individuelle vilkår.

Der ændres ikke i reguleringen af distributions selskaberne, der fortsat vil være underlagt en indtægtsrammeregulering, der tilrettelægges således, at de selskaber, der har tiltrådt Skt. Hans-aftalen af 23. juni 1999, samlet set vil kunne have afviklet deres historiske gæld ved udgangen af 2014. Med ændringsforslaget flyttes bestemmelserne om indtægtsrammeregulering dog fra § 37 til § 37 a. Bestemmelserne i forslaget til § 37 a, stk. 1-4 svarer således med de nødvendige tilpasninger indholdsmæssigt til bestemmelserne i den gældende lovs § 37, stk. 2-5. Endvidere svarer forslaget til § 37 a, stk. 5 til den gældende lovs § 37, stk. 7, nr. 4. Forslaget til § 37 svarer med den ovenfor nævnte ændring til bestemmelserne i den gældende lovs § 37, stk 1, stk. 6, stk. 7, nr. 1-3 og stk. 8.

Det af Europa-Kommissionen fremlagte forslag til ændring af gasdirektivet, jf. de almindelige bemærkninger, indebærer en hurtigere markedsåbning. Med en hurtigere markedsåbning forventes aktiviteterne i de forsyningspligtige selskaber at blive væsentligt mere begrænsede end ved den markedsåbning, der er fastsat i den nuværende naturgasforsyningslov. På den baggrund anses det ud fra en administrativ betragtning for hensigtsmæssigt at anvende den administrativt enklere effektivitetsregulering fremfor indtægtsrammereguleringen.

De forsyningspligtige selskaber vil ifølge forslagens § 37 b, stk. 1, kunne indregne de kategorier af omkostninger, som er nævnt i § 37, samt et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af naturgas og andre omkostninger. Overskuddet skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte forsyningspligtige selskabs effektivitet sammenholdt med de muligheder, der er for at agere effektivt på markedet. Det forudsættes således, at virksomheden agerer effektivt ved køb af naturgas, og at den herunder afsøger mulighederne for naturgaskøb på markedet og sikrer sig de nødvendige leverancer med henblik på forsyning af egne kunder.

I det omfang selskaberne er bundne til at købe naturgas hos én leverandør, er dette dog ikke relevant, og der vil ikke kunne optjenes overskud med henvisning til effektivt indkøb af naturgas, jf. i øvrigt afsnit 2.6. i de almindelige bemærkninger. Det forudsættes endvidere, at de enkelte selskabs egne omkostninger holdes på et effektivt niveau.

Det er hensigten, at gevinsten ved en høj effektivitet udover at komme forsyningsselskaberne til gode via større overskud også skal komme forbrugerne til gode via lavere priser. Der lægges med den ændrede reguleringsform ikke op til, at der skal kunne genereres betydelige overskud i selskaberne, og størstedelen af effektiviseringsgevinsten forudsættes således at komme forbrugerne til gode.

Ifølge § 37 b, stk. 2, skal Energitilsynet godkende prisfastsættelsen på grundlag af en anmeldelse fra det forsyningspligtige selskab. Godkendelsen kan ledsages af vilkår, herunder om mere effektive indkøb af naturgas. Det foreslås videre, at miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af vilkårene.

Til nr. 24 (§ 38, stk. 1)

Det følger af bemærkningerne til den gældende § 38 i naturgasforsyningsloven, at Energitilsynet, ved vurderingen af om transmissions-, lager- og LNG-selskabers priser er rimelige, skal forholde sig til forholdet mellem pris og omkostninger forbundet med selskabernes virksomhed, herunder omkostningerne forbundet med den af selskaberne investerede kapital. Tilsynet skal endvidere forholde sig til, om omkostningerne ved driften af de pågældende virksomheder svarer til omkostningerne ved en effektiv drift af disse. Endelig skal tilsynet i vurderingen tage hensyn til priser og betingelser, der gælder på tilsvarende markeder.

Ændringen har for det første til hensigt at tydeliggøre i selve lovtæksten, at det er størrelsen af selskabernes omkostninger, der skal danne grundlag for selskabernes prisfastsættelse, og som derfor udgør det primære grundlag for Energitilsynets vurdering af priserens rimelighed, jf. § 38, stk. 2.

Derudover bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om opgørelsen af den i selskaberne investerede kapital samt om fastlæggelsen af den sats, hvormed denne kapital kan kræves forrentet. Ifølge bemærkningerne til den gældende § 38 i naturgasforsyningsloven, skal Energitilsynet ved vurderingen af priserens rimelighed bl.a. tage hensyn til omkostningerne forbundet med den af selskaberne investerede kapital. Der er imidlertid ikke i bemærkningerne fastlagt nærmere regler for opgørelsen af denne kapital og for, hvad der må anses for at være en rimelig forrentning af denne kapital. Der er derfor efter den nugældende

regulering overladt tilsynet et betydeligt skøn med hensyn til vurderingen af priserens rimelighed.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, at et afgørende element i selskabernes prisfastsættelse i så høj grad beror på skønsmæssige vurderinger. Det foreslås derfor, at miljø- og energiministeren fastsætter regler, der giver mulighed for en præcis fastlæggelse af den i selskaberne investerede kapital og af den sats, hvormed denne kapital kan kræves forrentet.

Det forudsættes, at det ved udnyttelsen af denne bemyndigelse sikres, at opgørelsen af den investerede kapital og fastlæggelsen af den rimelige forrentning heraf sker efter sådanne principper, at selskabernes priser står i et rimeligt forhold til de priser og betingelser, der gælder på tilsvarende markeder, samt at der tages behørigt hensyn til den måde, hvorpå den i selskaberne eksisterende aktivmasse er finansieret.

Til nr. 25 (§ 39)

Ændringen er en konsekvens af, at forsyning efter bevilling til forsyning på individuelle vilkår underlægges effektivitetsregulering, jf. forslaget til § 37 b, og at leverancer til forsyningsselskaber med henblik på videresalg til forbrugere uden ret til valg af leverandør ikke omfattes af bevillingen til forsyning på individuelle vilkår, jf. bemærkningerne til nr. 16-18.

Til nr. 26 (§ 40)

Ændringen er en konsekvens af, at indtægtsrammebestemmelserne flyttes fra § 37 til § 37 a, jf. nr. 22 og 23.

Til nr. 27 (§ 45, stk. 2)

§ 45, stk. 2, 1. pkt., i lov om naturgasforsyning giver mulighed for gennem pålæg at indhente alle nødvendige oplysninger, herunder oplysninger til brug for energistatistik, men giver ikke mulighed for at udarbejde bestemmelser i bekendtgørelsesform herom. De nævnte statistikopgaver omfatter dels oplysninger, som indgår i den nationale energistatistik, dels oplysninger til internationale organisationer til opfyldelse af forpligtelser over for blandt andet IEA (Det Internationale Energiagentur) og Europa-Kommissionen. Disse statistikopgaver er typisk af permanent og løbende karakter, og det vil derfor være praktisk og smidigt at kunne udarbejde bestemmelser i bekendtgørelsesform herom. Det foreslås derfor, at der gives miljø- og energiministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om oplysningspligtens omfang og opfyldelse.

Udover muligheden for at kunne indhente oplysninger på en mere hensigtsmæssig måde gennem udarbejdelse af bestemmelser i bekendtgørelsesform, in-

debærer forslaget ikke yderligere beføjelser for miljø- og energiministeren, og forslaget indebærer derfor ikke yderligere byrder for de pågældende selskaber.

Forslaget til ændring af § 45, stk. 2, svarer til ændringen af § 84, stk. 2, i lov om elforsyning, jf. forslag nr L 205 til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om miljøbeskyttelse, der er fremsat den 28. marts 2001 af miljø- og energiministeren.

Til nr. 28 (§ 47)

Med ændringen af § 47, stk. 2, pålægges naturgas-selskaberne at føre separate regnskaber for alle bevilningspligtige aktiviteter. Hidtil har forsyning på individuelle vilkår ikke været omfattet af denne pligt.

Til nr. 29 (§ 47 a)

Med bestemmelsen vil der kunne fastsættes regler om tilsyn og kontrol med transmissions-, distributions-, og forsyningsselskabernes opkrævning og anvendelse af beløb, der betales af forbrugerne til offentlige forpligtelser efter § 9, stk. 1. Det drejer sig blandt andet om opkrævning af beløb til energibesparelsesaktiviteter samt forsknings- og udviklingsaktiviteter. Der vil således kunne fastsættes regler om, at selskaberne skal opgøre og indberette de opkrævede beløbs størrelse og andre relevante forhold til Energistyrelsen. Der vil endvidere kunne opstilles krav til dokumentation og regnskabsføring i forbindelse med anvendelsen af de opkrævede midler.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre en effektiv kontrol med administrationen af beløb til offentlige forpligtelser betalt af alle forbrugere tilsluttet det sammenkoblede naturgassystem.

Til nr. 30 (§ 60 a)

Det følger af den foreslåede affattelse af § 5, stk. 1, samt § 28 a, at det ved lovens ikrafttræden kan være nødvendigt at opsplitte eksisterende juridiske enheder i flere selvstændige juridiske enheder. Hver enkelt af disse selvstændige juridiske enheder vil fremover skulle udøve en bestemt aktivitet, såsom transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, forsyningsvirksomhed etc. Måden, hvorpå denne opsplitning gennemføres, vil kunne få afgørende indflydelse på fastlæggelsen af de priser, som den enkelte virksomhed fremover vil kunne kræve for sine ydelser, idet omkostningsniveauet i den enkelte virksomhed bl.a. vil afhænge af, hvilke aktiver og passiver der "følger med" virksomheden ved opsplitningen af de eksisterende juridiske enheder.

Bestemmelsen i § 60 a, stk. 1, præciserer, at opsplitningen skal gennemføres således, at de aktiver og pas-

siver, der indgår i den eksisterende virksomhed, henføres til de respektive nye juridiske enheder, hvor de naturligt hører hjemme. Det betyder for eksempel, at alle aktiver, som vedrører distributionsnettet og driften af dette, skal placeres i det kommende distributions-selskab. Herved præciseres det samtidig, at ejerne i forbindelse med en eventuel opsplitning af eksisterende juridiske enheder ikke må trække kapital ud af disse. I henhold til stk. 2 påses dette i tilknytning til Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes åbningsbalancer.

Bestemmelsen i § 60, stk. 1, tænkes ikke administreret på en sådan måde, at den er til hinder for en hensigtsmæssig fremtidig struktur. Det kan for eksempel være naturligt for naturgasforsyningsvirksomheder med en fælles ejerkreds, at generelle administrative opgaver samles i et enkelt selskab, der stiller sine ydelser til rådighed for samtlige virksomheder inden for ejerkredsen. Bestemmelsen er i sådanne tilfælde ikke til hinder for, at det administrative personale og hertil hørende aktiver i form af edb-anlæg eller lignende placeres i det pågældende selskab, selvom personalet udfører funktioner for en række andre juridiske enheder.

Det følger af stk. 1, 2. pkt., at fordelingen af passiverne udelukkende vedrører det interne forhold mellem de selvstændige juridiske enheder, der skal etableres som følge af loven. Bestemmelsen er således en præcisering af, at der ikke i medfør af stk. 1, 1. pkt., sker noget lovbestemt debitorskifte i forhold til de eksisterende virksomheders kreditorer på opsplitningstidspunktet. Den juridiske enhed, der ved lovens ikrafttræden hæfter for en given gældsforpligtelse, vil således ikke blive frigjort for denne forpligtelse i forhold til kreditor, medmindre denne giver samtykke. Det gælder uanset, om det pågældende passiv i det interne forhold mellem de juridiske enheder, der etableres, henføres helt eller delvist til en anden enhed.

Til § 2

Det foreslås, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren med mulighed for, at dele af loven sættes i kraft før andre dele af loven. Dette vurderes at være hensigtsmæssigt, da de dele af loven, som skal sikre, at der ikke kan rejses tvivl om naturgasforsyningslovens overensstemmelse med EU-konkurrenceretten, bør kunne sættes i kraft straks efter lovens vedtagelse. Ikrafttrædelsesdatoen for lovens øvrige bestemmelser bør derimod fastsættes under hensyn til, at de berørte naturgasselskaber har en rimelig tid til at indrette sig på de nye lovkrav.

Til § 3

Bestemmelsen svarer med en række mindre tilpasninger til bestemmelsen i den gældende naturgasforsyningslovs § 61. Bestemmelsen er nødvendiggjort af, at lovforslaget medfører en opdeling af eksisterende selskaber, samt af at forsyning på individuelle vilkår underlægges effektivitetsregulering, jf. § 1, nr. 22 og

24. Bestemmelsen fastsætter således en pligt for de opdeltede selskaber, herunder selskaber med bevilling til forsyning på individuelle vilkår til at udarbejde kapitalopgørelser og åbningsbalancer, som skal danne grundlag for den fremtidige prissætning af deres ydelser.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 5. Kommuner kan direkte eller indirekte deltage i et eller flere kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, som udelukkende udøver distributionsvirksomhed eller forsyningsvirksomhed efter § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan dog tillade, at en eller flere kommuner selv varetager den i stk. 1 nævnte virksomhed, eller at en eller flere kommuner direkte eller indirekte deltager i varetagelsen af den i stk. 1 nævnte virksomhed i en anden organisationsform end i et kommunalt fællesskab. Ministeren kan endvidere tillade, at de i stk. 1 nævnte fællesskaber direkte eller indirekte udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed og forsyningsvirksomhed efter § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2.

§ 8. Miljø- og energiministeren fastsætter efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg regler om, hvilke naturgasforbrugere som har ret til valg af leverandør. Reglerne skal føre til en markedsåbning på:

- 1) 30 pct. af det samlede årlige gasforbrug i Danmark fra lovens ikrafttræden.
- 2) 38 pct. af det samlede årlige gasforbrug i Danmark fra den 1. august 2003.
- 3) 43 pct. af det samlede årlige gasforbrug i Danmark fra den 1. august 2008.

Stk. 2. Selskaber med bevilling til forsyning på faste vilkår, jf. § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, har ikke ret til valg af leverandør, jf. dog stk. 3.

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, affattes således:

»Kommuner kan direkte eller indirekte deltage i et eller flere kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, som udelukkende udøver distributionsvirksomhed. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, når virksomheden udøves i et selskab med begrænset ansvar.«

2. § 5, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan tillade, at en kommune selv udøver den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed, eller at en eller flere kommuner direkte eller indirekte deltager i udøvelsen af den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed i en anden organisationsform end i et kommunalt fællesskab. Ministeren kan endvidere tillade, at de i stk. 1, 1. pkt., nævnte fællesskaber direkte eller indirekte udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed.«

3. § 8, stk. 1, affattes således:

»Miljø- og energiministeren fastsætter efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg regler om, hvilke naturgasforbrugere som har ret til valg af leverandør.«

4. § 8, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Selskaber med bevilling til forsyning, jf. § 25, stk. 1, har ikke ret til valg af leverandør, jf. dog stk. 3.«

Stk. 3. Selskaber med bevilling til forsyning på faste vilkår, jf. § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, har ret til valg af leverandør i forbindelse med køb af naturgas, der videresælges til naturgasforbrugere i deres bevillingsområde, som har ret til valg af leverandør, jf. reglerne fastsat i medfør af stk. 1.

§ 9. Følgende omkostninger til offentlige forpligtelser skal afholdes af alle forbrugere tilsluttet det sammenkoblede system:

- ...
- 3) Forsyningsselskabernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, disse er pålagt efter bestemmelserne i § 26, stk. 2, nr. 2, og § 27, stk. 1.

§ 14. Et distributionsselskab skal

- ...
- 3) tilbyde forbrugere, som ikke har ret til valg af leverandør, jf. kapitel 2, rådgivning om energibesparelser.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af distributionsselskabets forpligtelser i henhold til stk. 1, nr. 1, om, at distributionsselskabet skal kortlægge naturgasforbruget og planlægge og sikre gennemførelsen af energibesparelser i forsyningsområdet, samt om samarbejde mellem flere distributions-selskaber og forsyningsselskaber om udførelsen af forpligtelserne vedrørende markedsføring, jf. stk. 1, nr. 2, og § 26, stk. 2, nr. 2, og rådgivning om energibesparelser, jf. stk. 1, nr. 3, og § 27, stk. 1.

§ 18. Naturgasselskaber og kunder med ret til valg af leverandør har ret til mod betaling at benytte transmissions- og distributionsnet til transport af naturgas, at benytte lagre, når det er teknisk nødvendigt for at give effektiv adgang til transmissions- eller distributionsnet, og at benytte LNG-faciliteter (systemet), jf. dog stk. 2, 3 og 6, §§ 19 og 20.

5. I § 8, stk. 3, udgår: »og stk. 2,«

6. I § 9, stk. 1, nr. 3 udgår: »bestemmelserne i « og », og § 27, stk. 1«.

7. I § 14, stk. 1, nr. 3, udgår: », som ikke har ret til valg af leverandør, jf. kapitel 2,«

8. I § 14, stk. 3, ændres »rådgivning om energibesparelser, jf. stk. 1, nr. 3, og § 27, stk. 1« til: »samarbejde mellem distributionsselskaber om rådgivning om energibesparelser, jf. stk. 1, nr. 3«

9. I § 18, stk. 1, ændres »§§ 19 og 20« til: »§§ 19, 20 og 20 a«.

§ 19. ...

Stk. 2. Anmodning om benyttelse af transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18 rettes til det transmissions-, lager- eller LNG-selskab, hvis net, lager eller LNG-facilitet ønskes benyttet.

Stk. 3. Priser og betingelser for benyttelse af transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18 fastsættes ved forhandling mellem transmissions-, lager- eller LNG-selskabet og ansøgeren om brug af transmissionsnet, lagre eller LNG-faciliteter. Transmissions-, lager- og LNG-selskaber skal offentliggøre de kommercielle hovedvilkår for benyttelse af transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18 senest en måned efter lovens ikrafttrædelse og herefter en gang om året.

Stk. 4. Transmissions-, lager- og LNG-selskaber skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med ansøgere om benyttelse af transmissionsnet, lagre eller LNG-faciliteter efter § 18.

Stk. 5. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om bilæggelse af tvister i forbindelse med forhandlinger om adgang til transmissionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18.

§ 20. Anmodning om transport i distributionsnet efter § 18 rettes til det distributionsnet gennem hvis net, naturgasen ønskes transporteret.

Stk. 2. Priser og betingelser for transport i distributionsnet efter § 18 fastsættes af distributionsnet, jf. kapitel 7. Distributionsnet skal offentliggøre tariffer og betingelser for brug af distributionsnettet til transport efter § 18.

Stk. 3. Distributionsnet skal give ansøgere om transport i distributionsnettet efter § 18 adgang til transport hurtigst muligt.

10. § 19, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Anmodning om benyttelse af transmissionsnet, distributionsnet, lagre og LNG-faciliteter efter § 18 rettes til det transmissions-, distributions-, lager- eller LNG-selskab, hvis net, lager eller LNG-facilitet ønskes benyttet.«

11. § 19, stk. 3, 4 og 5, ophæves.

12. § 20, stk. 1, 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Priser og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18 fastsættes af transmissions-, distributions- eller LNG-selskabet, jf. kapitel 7. Transmissions-, distributions- og LNG-selskaber skal offentliggøre tariffer og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18.

Stk. 2. Transmissions-, distributions- og LNG-selskaber skal give ansøgere om benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18 adgang til benyttelse af disse hurtigst muligt.«

Stk. 4. Distributionsselskabet skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med andre distributionselskaber om priser og betingelser for transport af naturgas gennem selskabets net til andre distributionsnet.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

13. Efter § 20 indsættes:

»§ 20 a. Priser og betingelser for benyttelse af lagre efter § 18 fastsættes ved forhandling mellem lagerselskabet og den, der ansøger om brug af lageret. Lagerselskaber skal offentliggøre de kommercielle hovedvilkår for benyttelse af lagre efter § 18 senest en måned efter lovens ikrafttrædelse og herefter en gang om året.

Stk. 2. Lagerselskaber skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med ansøgere om benyttelse af lagre efter § 18.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om bilæggelse af tvister i forbindelse med forhandlinger om adgang til lagre efter § 18.«

§ 24. Forsyning af kunder, som ikke har ret til valg af leverandør, jf. kapitel 2, kræver bevilling. Bevilling kan gives til selskaber, som opfylder kravene i § 28.

14. I § 24, *stk. 1*, ændres »kunder« til: »forbrugere«.

Stk. 2. Bevilling meddeles af miljø- og energiministeren for et nærmere afgrænset område. Bevilling gives for mindst fem år.

15. § 24, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Bevilling meddeles af miljø- og energiministeren og kan gives til forsyning af forbrugere i et nærmere afgrænset område og til forsyning af en eller flere nærmere angivne forbrugere. Bevilling gives for en periode på mindst fem år. Dog kan varigheden af bevillinger til forsyning af forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år på individuelle vilkår, jf. § 25, *stk. 1*, nr. 2, begrænses til det tidspunkt, hvor samtlige disse forbrugere har opnået ret til valg af leverandør i medfør af regler udstedt efter § 8.«

§ 25. Der kan gives

- 1) bevilling til forsyning på faste vilkår og
- 2) bevilling til forsyning på individuelle vilkår.

16. § 25, *stk. 1*, affattes således:

»Der kan gives bevilling til:

- 1) Forsyning af forbrugere med et aftag på op til 300.000 m³ pr. år på faste vilkår.
- 2) Forsyning af forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år på individuelle vilkår.«

Stk. 2. Et selskab, som ved lovens ikrafttræden lovligt udøvede forsyningsvirksomhed, kan opnå bevilling til forsyning på faste vilkår efter stk. 1, nr. 1, som også omfatter forsyning af forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år efter ensartede landsdækkende retningslinjer, jf. stk. 4.

Stk. 3. Aftaler om salg af naturgas mellem selskaber, som har bevilling i henhold til stk. 1, nr. 2, og selskaber, som har bevilling i henhold til stk. 1, nr. 1, eller stk. 2, skal indeholde bindende videresalgspriser og forbrugerpriser, herunder andre betingelser. I tilfælde af manglende enighed træffer miljø- og energiministeren afgørelse herom.

Stk. 4. De i stk. 2 nævnte ensartede landsdækkende retningslinjer for salg af naturgas til forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år aftales mellem selskaber, som har bevilling i henhold til stk. 2, og selskaber, som har bevilling i henhold til stk. 1, nr. 2. Retningslinjerne godkendes af miljø- og energiministeren. I tilfælde af manglende enighed fastsætter miljø- og energiministeren retningslinjerne. I tilfælde af uenighed om salget mellem selskaberne kan Energitilsynet inden for rammerne af disse retningslinjer træffe afgørelse herom.

§ 26. Selskaber med bevilling til forsyning på faste vilkår, jf. § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, har forsyningspligt over for forbrugerne i områder udlagt til naturgasforsyning i henhold til lov om varmforsyning og andre, som er eller bliver tilsluttet naturgasforsyningsnettet (forsyningspligtige selskaber).

17. § 25, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bevillingen i stk. 1, nr. 1, omfatter tillige forsyning på faste vilkår af forbrugere, der ikke benytter deres ret efter § 8 til valg af leverandør.«

18. § 25, stk. 3 og 4, ophæves.

19. § 26, stk. 1, affattes således:

»Selskaber med bevilling til forsyning, jf. § 25, har forsyningspligt over for forbrugerne i områder udlagt til naturgasforsyning i henhold til lov om varmforsyning og over for andre, som er eller bliver tilsluttet naturgasforsyningsnettet.«

§ 27. Selskaber med bevilling til forsyning i henhold til § 25, stk. 1, nr. 1 og 2, samt stk. 2, skal tilbyde forbrugerne rådgivning om energibesparelser.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om indholdet af bevillingshaverens forpligtelser, jf. stk. 1.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at bevillingshaveren skal planlægge og sikre gennemførelsen af energibesparelser i forsyningsområdet, samt om samarbejde mellem flere bevillingshavere om udførelsen af forpligtelserne vedrørende rådgivning om energibesparelser, jf. i øvrigt § 14, stk. 3.

20. § 27 ophæves.

21. Efter § 28 indsættes:

»§ 28 a. Et selskab med bevilling til henholdsvis transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, lagervirksomhed, forsyning på faste vilkår eller forsyning på individuelle vilkår kan alene udøve de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. Andre aktiviteter, som ligger uden for den pågældende bevilling, herunder andre bevillingspligtige aktiviteter, skal med de i stk. 2 og 3, og de i § 5, stk. 1 og 2, nævnte undtagelser udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Et selskab med bevilling til forsyning på individuelle vilkår efter § 25, stk. 1, nr. 2, kan dog efter miljø- og energiministerens tilladelse tillige udøve forsyning af kunder med ret til valg af leverandør.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan give tilladelse til, at transmissionsvirksomhed, lagervirksomhed og drift af opstrømsrørledningsnet udøves i samme selskab.«

22. § 37 affattes således:

§ 37. Priserne for ydelser fra distributionselskaber og forsyningspligtige selskaber fastsættes under hensyntagen til selskabernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital.

»§ 37. Priser for ydelser fra distributionselskaber og forsyningspligtige selskaber fastsættes under hensyntagen til selskabernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital. Ved fastsættelse af priserne tages desuden hensyn til udgifter, der afholdes som følge af, at selskaberne i kraft af en af denne lov nødvendiggjort selskabsopdeling hæfter for andre naturgasselskabers gældsforpligtelser.

Stk. 2. Priserne skal være i overensstemmelse med de i stk. 3 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i stk. 1 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af selskabet.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte generelle indtægtsrammer for de i stk. 1 nævnte selskaber for et nærmere angivet antal år og regler herom. Inden for de nævnte rammer fastsætter Energitilsynet årlige indtægtsrammer for selskaberne.

Stk. 4. Energitilsynet kan give dispensation fra de af tilsynet fastsatte rammer, såfremt det er nødvendigt for, at selskabet kan gennemføre forpligtelser, som er pålagt i bevillingen, i loven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

Stk. 5. Enhver form for indtægt i selskabet skal medgå til dækning af udgifter ved de bevillingspligtige aktiviteter. Dette gælder dog ikke overskud i form af ekstraordinære effektiviseringsgevinster i forhold til indtægtsrammerne. Sådanne overskud kan anvendes til henlæggelser til fremtidige investeringer, nedsættelse af priser eller ekstraordinær forrentning af indskudskapitalen.

Stk. 6. Distributionsselskabernes og de forsyningspligtige selskabers prisfastsættelse af deres ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til hvilke omkostninger, de enkelte brugere af nettet og forbrugere giver anledning til.

Stk. 7. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler for

- 1) beregning af driftsmæssige afskrivninger,
- 2) opgørelsen af selskabernes kapital, herunder eventuel indskudskapital,
- 3) de satser, der kan anvendes ved indregning af forrentning efter stk. 1, og
- 4) anvendelsen af overskud efter stk. 5.

Stk. 8. Kommuner må ikke yde tilskud til kommunal distributionsvirksomhed eller forsyningsvirksomhed efter § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, jf. § 5.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte priser skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte brugere af nettet og forbrugere giver anledning til.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om

- 1) beregning af driftsmæssige afskrivninger,
- 2) opgørelsen af selskabernes kapital, herunder eventuel indskudskapital, og
- 3) de satser, der kan anvendes ved indregning af forrentning efter stk. 1.

Stk. 4. Kommunerne må ikke yde tilskud til kommunal distributionsvirksomhed, jf. § 5, stk. 1.«

23. Efter § 37 indsættes:

»§ 37 a. Priser for distributionsselskabernes ydelser skal være i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 37, stk. 1, nævnte omkostninger ved en effektiv drift af selskabet.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om fastsættelse af indtægtsrammer for de i stk. 1 nævnte selskaber. Energitilsynet fastsætter i overensstemmelse med disse regler årlige indtægtsrammer for selskaberne.

Stk. 3. Energitilsynet kan give dispensation fra de af tilsynet fastsatte rammer, såfremt det er nødvendigt for, at selskabet kan gennemføre forpligtelser, som er pålagt i bevillingen, i loven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

Stk. 4. Enhver form for indtægt i selskabet skal medgå til dækning af udgifter ved de bevillingspligtige aktiviteter. Dette gælder dog ikke overskud i form af ekstraordinære effektiviseringsgevinster i forhold til indtægtsrammerne. Sådanne overskud kan anvendes til henlæggelser til fremtidige investeringer, nedsættelse af priser eller ekstraordinær forrentning af indskudskapitalen.

Stk. 5. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for anvendelsen af overskud efter stk. 4.

§ 37 b. Forsyningspligtige selskaber kan i deres priser som nævnt i § 37, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsættningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af naturgas og andre omkostninger.

Stk. 2. Energitilsynet godkender prisfastsættelsen efter anmeldelse, jf. § 40. Godkendelsen kan ledsages af vilkår. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af vilkårene.«

24. I § 38, stk. 1, indsættes som 2. pkt:

§ 38. Priser og betingelser for ydelser fra transmissions-, lager- og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugerne.

»Ved prisfastsættelsen tages hensyn til selskabernes omkostninger, herunder omkostninger til en rimelig forrentning af den i selskaberne investerede kapital. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om opgørelsen af den i selskaberne investerede kapital samt om fastlæggelsen af den sats, hvormed denne kapital kan kræves forrentet.«

§ 39. Priser og betingelser for ydelser fra selskaber med bevilling til forsyning på individuelle vilkår, jf. § 25, stk. 1, nr. 2, og selskaber, som forsyner kunder med ret til valg af leverandør, fastsættes ved forhandling mellem det pågældende selskab og køberen af ydelsen.

§ 40, stk. 1 ...

5) Regnskaber, budgetter og andre oplysninger efter tilsynets nærmere bestemmelse til brug ved fastsættelsen af og tilsynet med de i § 37 nævnte indtægtsrammer.

§ 45...

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan til sikring af prisgennemsigtighed og forsyningssikkerhed, til brug for fastsættelse af regler om markedsadgang, jf. § 8, og til opfølgning af energi- og miljøpolitiske målsætninger, herunder til udarbejdelse af det nødvendige datagrundlag i forbindelse hermed, pålægge bevillingspligtige selskaber, ikkebevillingspligtige naturgasleverandører og LNG-selskaber at udarbejde og udlevere nærmere angivne oplysninger vedrørende selskabernes driftsmæssige forhold og om de i selskabet købte og solgte ydelser.

§ 47 ...

Stk. 2. Naturgasselskaber skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber for deres transmissions-, distributions- og lageraktiviteter, og, hvor det er relevant, føre separate konsoliderede regnskaber for ikke-naturgasrelaterede aktiviteter. Selskaberne skal føre interne separate regnskaber for forsyning på faste vilkår, jf. § 25, stk. 1, nr. 1, og stk. 2.

25. § 39, stk. 1, affattes således:

»Priser og betingelser for naturgasleverancer til forsyningsselskaber samt kunder med ret til valg af leverandør, fastsættes ved forhandling mellem den pågældende leverandør og køberen af ydelsen.«

26. I § 40, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 37« til: »§ 37 a«.

27. I § 45, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder oplysninger til brug for udarbejdelse af national og international energistatistik. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om oplysningspligtens omfang og opfyldelse.«

28. § 47, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Naturgasselskaber skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber for hver af deres bevillingspligtige aktiviteter, og, hvor det er relevant, føre separate konsoliderede regnskaber for ikke-naturgasrelaterede aktiviteter.«

29. Efter § 47 indsættes:

»**§ 47 a.** Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om udøvelse af tilsyn og kontrol i forbindelse med opkrævning og anvendelse af beløb, der betales af forbrugerne efter § 9, stk. 1.«

30. Efter § 60 indsættes:

»§ 60 a. Såfremt denne lov indebærer, at en eksisterende virksomhed skal opdeles i flere selvstændige juridiske enheder, skal opdelingen gennemføres således, at der til hver enhed henføres de aktiver og passiver, der naturligt er knyttet til den aktivitet, som den pågældende enhed skal udøve. Fordelingen af virksomhedens passiver har ikke virkning i forhold til virksomhedens kreditorer uden disses samtykke.

Stk. 2. Energitilsynet påser overholdelsen af bestemmelsen i stk. 1 i forbindelse med fastlæggelsen af virksomhedernes åbningsbalancer.«

§ 2

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren. Ministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven.

§ 3

Distributionsselskaber og forsyningsselskaber, som varetager aktiviteter, der efter denne lovs ikrafttræden kræver bevilling efter § 25, skal efter Energitilsynets nærmere bestemmelse udarbejde en opgørelse over kapitalforhold. Selskaberne skal herefter udarbejde en åbningsbalance, der udformes efter retningslinjer fastsat af Energitilsynet, og som vil skulle danne grundlag for den fremtidige prisfastsættelse efter bestemmelserne i lov om naturgasforsyning. Opgørelsen og åbningsbalancen fremsendes til Energitilsynet inden en af tilsynet fastsat frist.

Stk. 2. Selskaberne nævnt i stk. 1 skal inden en af Energitilsynet fastsat frist fremsende en redegørelse for, hvorledes størrelsen af aktiver og passiver er fastsat.

Stk. 3. Energitilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt de af selskaberne fremsendte opgørelser og åbningsbalancer efter stk. 1 kan godkendes.

Stk. 4. Såfremt et selskab ikke har opfyldt sine forpligtelser efter stk. 1 og 2, inden for den af Energitilsynet fastsatte frist, fastsætter tilsynet opgørelsen og åbningsbalancen.

F. t. l. vedr. naturgasforsyning

Til lovforslag nr. L 232. Skriftlig fremsættelse (27. april 2001)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning (Lovforslag nr. L 232)

Lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning trådte i kraft den 1. juli 2000. Formålet med loven var at tilpasse og modernisere de lovgivningsmæssige rammer for naturgasforsyningen i forbindelse med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas (gasdirektivet).

Der har i forbindelse med det lovforberedende arbejde løbende været en dialog med Europa-Kommissionen om gennemførelsen i dansk ret af gasdirektivet. Ved en fornyet gennemgang af den danske lovgivning har Europa-Kommissionens embedsmænd rejst tvivl om, hvorvidt naturgasforsyningslovens bestemmelser om bindende videresalgspriser er i overensstemmelse med EU's konkurrenceregler.

Baggrunden for lovforslagets fremsættelse er dels at bringe de lovgivningsmæssige forhold i orden i relation til EU-retten, dels at tage højde for nye EU-krav i forbindelse med Europa-Kommissionens netop fremlagte forslag til nyt gasdirektiv.

I lovforslaget stilles der forslag om, at den gældende lovs bestemmelser om bindende videresalgspriser og ensartede landsdækkende retningslinier ophæves. Som konsekvens heraf foreslås en ændring af bevillingssystemet, således at der fastsættes en objektiv grænse mellem bevilling på henholdsvis faste og individuelle

vilkår. Afgrænsningen mellem de to bevillingsformer foreslås at ske ved en forbrugsgrænse på 300.000 m³ naturgas pr. år.

Det foreslås i lovforslaget, at der i lighed med elområdet stilles krav om selskabsmæssig adskillelse af transmissions-, distributions- og forsyningspligtige aktiviteter. Hermed tages der højde for de nye EU-krav i Europa-Kommissionens netop fremlagte forslag til ændring af gasdirektivet. Samtidig imødekommes også kritikken af manglende gennemsigtighed på naturgasområdet ved sammenblanding af monopolaktiviteter og handel med naturgas.

For at sikre en klar økonomisk adskillelse af de konkurrenceudsatte aktiviteter foreslås, at de regionale selskabers forsyningsvirksomhed skal ske i selskaber med begrænset ansvar.

Endvidere foreslås det, at miljø- og energiministeren efter forelægning for Folketingets Energitpolitiske Udvalg får mulighed for at åbne naturgasmarkedet hurtigere end svarende til den markedsåbning, der er fastlagt i den gældende lov.

I forbindelse med mine drøftelser med de energipolitiske ordførere har det været diskuteret, hvorledes Energitilsynets og dets sekretariats uafhængighed bedst muligt sikres. Drøftelserne herom er endnu ikke afsluttet. Jeg vil derfor gerne tilkendegive, at jeg er parat til at fortsætte drøftelserne i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.